

ประเด็น เศรษฐกิจ ฉบับที่ C19 19 มีนาคม 68 วิทยาลัยการทัพบก	
ประเด็น ยุทธศาสตร์ด้านพลังงานที่มีผลต่อเศรษฐกิจ	นิวเคลียร์ในพม่า ยุทธศาสตร์พลังงานหรือเคลือบแฝงด้วยภูมิรัฐศาสตร์
ประเด็นสำคัญ	- พลังงานนิวเคลียร์ในระบบเศรษฐกิจโลก - การเปรียบเทียบพลังงานนิวเคลียร์กับแหล่งพลังงานอื่น - โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ SMR ในพม่า - การขยายอิทธิพลของรัสเซียด้วยโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ - แผนการโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - แผนการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในไทย - ข้อสรุปและผลกระทบต่อภูมิภาค

พลังงานนิวเคลียร์เป็นแหล่งพลังงานสำคัญที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจโลก เนื่องจากศักยภาพในการผลิตไฟฟ้าอย่างต่อเนื่องและปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ แม้จะต้องเผชิญกับความกังวลด้านความปลอดภัยและต้นทุนการก่อสร้างที่สูง แต่หลายประเทศยังคงพึ่งพาพลังงานนิวเคลียร์เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์พลังงาน ปัจจุบันพลังงานนิวเคลียร์คิดเป็นประมาณ 10% ของพลังงานไฟฟ้าทั่วโลก โดยมีผู้นำด้านการใช้พลังงานนิวเคลียร์ เช่น ฝรั่งเศส (ใช้พลังงานนิวเคลียร์ 70% ของไฟฟ้าทั้งหมด) สหรัฐอเมริกา จีน และรัสเซีย ขณะเดียวกัน มีบางประเทศ เช่น เยอรมนี ที่ตัดสินใจเลิกใช้พลังงานนิวเคลียร์เนื่องจากข้อกังวลด้านความปลอดภัย



พลังงานนิวเคลียร์: พลังงานฐานที่มีเสถียรภาพ พลังงานนิวเคลียร์เป็นหนึ่งใน พลังงาน Baseload หรือพลังงานที่สามารถผลิตไฟฟ้าได้อย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งแตกต่างจากพลังงานหมุนเวียน เช่น พลังงานลมและพลังงานแสงอาทิตย์ที่ต้องพึ่งพาสภาพอากาศ ด้วยเหตุนี้หลายประเทศจึงให้ความสำคัญกับพลังงานนิวเคลียร์เพื่อรักษาเสถียรภาพด้านพลังงานและลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิล

การเปรียบเทียบพลังงานนิวเคลียร์กับแหล่งพลังงานอื่น พลังงานนิวเคลียร์มักถูกนำมาเปรียบเทียบกับแหล่งพลังงานอื่น เช่น ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ และพลังงานหมุนเวียน เนื่องจากมีต้นทุนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ดังนี้

ประเภทพลังงาน	ต้นทุนเฉลี่ย (USD/MWh)*	ปล่อย CO ₂ (gCO ₂ /kWh)**	ความเสถียร
นิวเคลียร์	40-80	~10-20	สูง(ผลิตไฟฟ้าได้ตลอด 24 ชม.)
ถ่านหิน	50-120	~800-1,000	สูง (ผลิตไฟฟ้าได้ตลอด 24 ชม.)
ก๊าซธรรมชาติ	40-90	~450-600	ปานกลาง
พลังงานลม	30-80	0	ต่ำ (ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ)
พลังงานแสงอาทิตย์	20-60	0	ต่ำ (ผลิตไฟฟ้าได้เฉพาะกลางวัน)

*ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าต่อเมกะวัตต์-ชั่วโมง

**ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ถูกปล่อยออกมาในกระบวนการผลิตไฟฟ้า คิดเป็นกรัมต่อกิโลวัตต์-ชั่วโมง

แม้ว่าพลังงานนิวเคลียร์จะมีต้นทุนการก่อสร้างที่สูงมากในระยะเริ่มต้น แต่เมื่อโรงไฟฟ้าดำเนินการเต็มศักยภาพแล้ว ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าต่อหน่วยกลับต่ำกว่าหลายแหล่งพลังงานอื่น นอกจากนี้ยังช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบสำคัญในยุคที่ทั่วโลกมุ่งเน้น การลดคาร์บอนเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ SMR ในพม่า: ก้าวสำคัญที่อาจสิ้นสุดเงื่อนไขทั้งภูมิภาค ภายหลังการรัฐประหารในปี 2021 พม่าต้องเผชิญกับวิกฤตเศรษฐกิจและปัญหาการขาดแคลนพลังงานอย่างรุนแรง ส่งผลให้รัฐบาลทหารต้องหาทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาพลังงานที่กำลังถดถอยลงเรื่อย ๆ

สถานการณ์พลังงานในพม่าถือว่าน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ก่อนที่ไทยจะระงับการส่งไฟฟ้าให้พม่า หลังจากเหตุการณ์หลายเครือข่ายเมืองสแกมเมอร์ พม่าก็ประสบปัญหาขาดแคลนไฟฟ้าอยู่แล้ว โดยในช่วงต้นปี 2025 ประเทศสามารถผลิตไฟฟ้าได้เพียง **2,400 เมกะวัตต์** ต่อวัน ซึ่งเพียงพอต่อความต้องการเพียง **55%** ของปริมาณที่ต้องใช้จริงที่ **4,400 เมกะวัตต์** บางเมืองมีไฟฟ้าใช้เพียงไม่กี่ชั่วโมงต่อวัน ทำให้รัฐบาลทหารต้องหันไปใช้พลังงานหมุนเวียน อาทิ พลังงานน้ำ แสงอาทิตย์ และพลังงานลม แต่ก็ยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ทั้งหมด

จนกระทั่งเมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2025 พลเอก มิน อ่อง หล่าย ผู้นำรัฐบาลทหาร ได้ลงนามในข้อตกลงกับประธานาธิบดีรัสเซีย วลาดิเมียร์ ปูติน เพื่อก่อสร้าง **โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาดเล็ก (Small Modular Reactor: SMR)** ในพม่า ซึ่งเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทพลังงานนิวเคลียร์แห่งรัฐของรัสเซีย **Rosatom**



โครงการนี้มีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ปี 2023 โดยมีเป้าหมายผลิตไฟฟ้ากำลัง **110 เมกะวัตต์** และอาจขยายเป็น **330 เมกะวัตต์** หากสำเร็จจะทำให้พม่ากลายเป็นประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ นอกจากนี้ รัสเซียยังมีแผนลงทุนด้านพลังงานหมุนเวียนในพม่า อาทิ ฟาร์มกังหันลมขนาด **172 เมกะวัตต์** และ **200 เมกะวัตต์** อีกด้วย สำหรับสถานที่ก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์คาดว่าจะอยู่ใน **เขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย** ซึ่งห่างจากกรุงเทพฯ เพียง 300 กิโลเมตร ทำให้โครงการนี้มีนัยสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของภูมิภาค



Overview

Size

- > 196.5 km²
- > One of the largest SEZs in Asia

Location

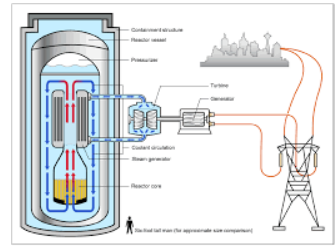
- > Located in Southeastern Myanmar, the Capital of Tanintharyi Region, which has 1.4 m population in 2014
- > Strategically located adjacent to the Andaman Sea and near the Gulf of Thailand

Distance to key locations

> Distance (km.) from DSEZ to:

132	Thai-Myanmar border (Ban Phu Nam Ron)
300	Bangkok (TH)
450	Eastern Seaboard (TH)
600	Yangon (MM)
1,050	Vung Tao (VN)
1,200	Chennai (IN)

โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาดเล็ก (SMR): นวัตกรรมพลังงานทางเลือก โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาดเล็ก (Small Modular Reactor - SMR) เป็นเตาปฏิกรณ์นิวเคลียร์แบบโมดูลาร์ที่ได้รับการออกแบบให้มีขนาดกะทัดรัดและปลอดภัยกว่าระบบปฏิกรณ์แบบดั้งเดิม โดยมีกำลังผลิตต่ำกว่า 300 เมกะวัตต์ ซึ่งน้อยกว่าการผลิตของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ทั่วไปที่มักอยู่ระหว่าง 1,000-1,600 เมกะวัตต์ ข้อได้เปรียบสำคัญของ SMR



คือ ระบบระบายความร้อนแบบ Passive Cooling ที่ช่วยลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ นอกจากนี้ ยังมีต้นทุนการก่อสร้างที่ต่ำกว่า เนื่องจากสามารถผลิตเป็นโมดูลในโรงงานแล้วนำไปติดตั้งในภาคสนาม ทำให้ลดค่าใช้จ่ายด้านโครงสร้าง อีกทั้งยังเป็นพลังงานสะอาดที่ช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

อย่างไรก็ตาม SMR ยังคงเผชิญปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะต้นทุนที่สูงขึ้นและความล่าช้าในการก่อสร้าง แม้ว่า SMR จะถูกออกแบบมาเพื่อลดงบประมาณ แต่โครงการในรัสเซียและจีนกลับมีต้นทุนบานปลายกว่า 3-4 เท่า ขณะที่โครงการในอาร์เจนตินาสูงขึ้นถึง 7 เท่าตัว เช่นเดียวกับบริษัท NuScale ในสหรัฐฯ ที่ต้องยกเลิกโครงการเนื่องจากต้นทุนเพิ่มขึ้นมากกว่าสองเท่า นอกจากนี้ ระยะเวลาการก่อสร้างที่ตึงเปี้ยว 3-4 ปี มักล่าช้าไปถึง 12-13 ปี อันเป็นผลมาจากกฎระเบียบที่เข้มงวดและความซับซ้อนของเทคโนโลยี แม้ SMR จะมีศักยภาพในการเป็นพลังงานทางเลือกแห่งอนาคต แต่ความท้าทายด้านต้นทุนและระยะเวลาการพัฒนายังคงเป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข

นิวเคลียร์ในพม่า: ยุทธศาสตร์พลังงานหรือเครื่องมือขยายอิทธิพลของรัสเซีย รัสเซียเข้ามามีบทบาทในโครงการนิวเคลียร์ของเมียนมาอาจไม่ได้เป็นเพียงการช่วยพัฒนาเทคโนโลยีพลังงาน แต่ยังเป็น กลยุทธ์ปักธงทางภูมิรัฐศาสตร์ ผ่านการควบคุมทรัพยากรสำคัญอย่างยูเรเนียม ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตพลังงานนิวเคลียร์และอาจมีนัยสำคัญทางทหาร เมียนมามีแหล่งยูเรเนียมสำคัญอยู่ใน **รัฐกะฉิ่นและรัฐฉาน** ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีกลุ่มติดอาวุธเคลื่อนไหวมาอย่างยาวนาน และจากรายงานพบว่า เมียนมาเริ่มสำรวจแหล่งยูเรเนียมตั้งแต่ช่วงปี 1990s โดยได้รับความสนใจจากหลายประเทศ รวมถึงจีนและรัสเซีย โดยเฉพาะ **Rosatom** บริษัทพลังงานนิวเคลียร์ของรัสเซีย ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขยายอิทธิพลของรัสเซียในประเทศกำลังพัฒนา หากรัสเซียได้รับสิทธิในการทำเหมืองยูเรเนียมหรือสร้างโรงงานเสริมสมรรถนะ ก็อาจหมายถึงการควบคุมทรัพยากรสำคัญนี้ในเมียนมา ซึ่งทำให้รัสเซียมี **อำนาจต่อรองในภูมิภาคและเพิ่มอิทธิพลต่อรัฐบาลทหารเมียนมา** นอกจากนี้ การพึ่งพาพลังงานนิวเคลียร์จากรัสเซียยังช่วยให้เมียนมาลดแรงกดดันจากชาติตะวันตก แต่ในขณะเดียวกันก็อาจทำให้เกิดการแข่งขันทางอิทธิพลกับจีน ซึ่งเป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ในโครงสร้างพื้นฐานของเมียนมา รวมถึงประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ ที่ต้องการรักษาสถิตของภูมิภาค ดังนั้น การที่รัสเซียเข้ามามีบทบาทในโครงการนี้จึงอาจไม่ได้เป็นเพียงเรื่องพลังงาน แต่เป็น **ยุทธศาสตร์เชิงภูมิรัฐศาสตร์** ที่อาจเปลี่ยนสมดุลอำนาจของอาเซียนในอนาคต



โรงไฟฟ้านิวเคลียร์รูปูร์ของบังกลาเทศ บังกลาเทศกลายเป็นอีกหนึ่งประเทศที่รัสเซีย สามารถปักธงอิทธิพลด้านพลังงาน ผ่านโครงการ โรงไฟฟ้านิวเคลียร์รูปูร์ (Rooppur Nuclear Power Plant - RNPP) โดยรัสเซียให้ เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำครอบคลุมถึง 90% ของต้นทุนโครงการ และใช้ Rosatom เป็นกลไกหลักในการควบคุม

ด้านเทคโนโลยีและเชื้อเพลิงนิวเคลียร์ ซึ่งบังกลาเทศยังไม่มีศักยภาพรองรับ การพึ่งพารัสเซียในระดับนี้ทำให้ประเทศต้อง ผูกขาดความสัมพันธ์ทางพลังงานกับรัสเซีย ไปอีกหลายทศวรรษ เช่นเดียวกับที่รัสเซียเคยทำในอียิปต์ ตุรกี และอิหร่าน นอกจากนี้ บังกลาเทศตั้งอยู่ในจุดยุทธศาสตร์สำคัญ ติดกับอินเดียและเมียนมา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จีนก็ให้ความสนใจ การที่รัสเซียสามารถขยายอิทธิพลด้านพลังงานในประเทศนี้จึงส่งผลโดยตรงต่อ สมดุลอำนาจในเอเชียใต้ ขณะที่อินเดียอาจกังวลว่าอิทธิพลของรัสเซียจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพพลังงานของภูมิภาค ส่วนจีนซึ่งเป็นผู้ลงทุนรายใหญ่ในบังกลาเทศก็อาจไม่พอใจที่รัสเซียเข้ามามีบทบาทเพิ่มขึ้นในพื้นที่ยุทธศาสตร์นี้ ดังนั้น โครงการรูปปูรีไม่ใช่แค่เรื่องพลังงาน แต่เป็นเครื่องมือสำคัญที่รัสเซียใช้ในการครอบงำและขยายอำนาจในเอเชียใต้ ซึ่งอาจเปลี่ยนสมดุลอำนาจของภูมิภาคนี้ไปตลอดทศวรรษหน้า

แผนการโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขณะนี้ยังไม่มีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่เปิดใช้งานในภูมิภาคบ้านเรา แต่หลายประเทศกำลังศึกษาและวางแผนการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในอนาคต โดยเฉพาะอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ที่อาจเป็นประเทศแรกๆ ในภูมิภาคที่มีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ใช้งานจริง และหากแผนโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ของพม่าที่ได้รับความช่วยเหลือจากรัสเซียเริ่มเดินหน้า เชื่อว่าการแข่งขันด้านการพัฒนาพลังงานสะอาดเพื่อทดแทนพลังงานฟอสซิลจะสูงขึ้นอย่างมาก

เวียดนาม เคยมีแผนสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ที่จังหวัดนญญ่วน ด้วยความร่วมมือจากรัสเซียและญี่ปุ่น แต่โครงการถูกยกเลิกในปี 2016 เนื่องจากต้นทุนสูงและความกังวลด้านความปลอดภัย

อินโดนีเซีย มีแผนสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ SMR บนเกาะเคลาซา จังหวัดบังกาเบลีตุง นอกชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะสุมาตรา ผู้รับผิดชอบโครงการคือ บริษัท ThorCon ของสหรัฐฯ โดยคาดหวังว่าจะเป็นโรงไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์แห่งแรกของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เปิดใช้งานในปี 2032

มาเลเซีย มีการศึกษาความเป็นไปได้ของพลังงานนิวเคลียร์มาตั้งแต่ปี 2010 แต่ยังไม่มีการสร้างจริง เพราะเน้นพัฒนาพลังงานหมุนเวียนมากกว่า



ฟิลิปปินส์ เคยก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Bataan Nuclear Power Plant (BNPP) เมื่อปี 1984 แต่ไม่เคยเปิดใช้งานเนื่องจากปัญหาด้านความปลอดภัยเนื่องจากเหตุการณ์เชอร์โนบิล รวมทั้งการคอร์รัปชันในรัฐบาล เฟอร์ดินันด์ มาร์กอส ก่อนหน้านั้น รัฐบาลฟิลิปปินส์พยายามฟื้นฟูโรงไฟฟ้าที่ถูกทิ้งร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยว แต่แผนใหม่ล่าสุดที่มีการพูดคุยกันเมื่อปี 2023 บริษัท Korea Hydro & Nuclear Power กำลังจะเข้ามาพัฒนาฟื้นฟูโรงไฟฟ้า SMR เพื่อเปิดใช้งาน และเป็นส่วนหนึ่งของแผนผลิตพลังงานสะอาด

แผนการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ในไทย ตามร่างแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. 2567-2580 (PDP 2024) ที่กำลังอยู่ระหว่างการจัดทำ มีการบรรจุโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาดเล็กแบบโมดูลาร์จำนวน 2 แห่ง มีกำลังการผลิตแต่ละ 300 เมกะวัตต์ รวมเป็น 600 เมกะวัตต์ โดยมีกำหนดเริ่มดำเนินการในปี 2580 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้เริ่มเตรียมการเบื้องต้นสำหรับโครงการนี้ โดยดำเนินการคัดเลือกสถานที่ตั้งโรงไฟฟ้าและรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเมื่อปี 2554 มาปรับปรุงใหม่ พื้นที่ที่มีศักยภาพสำหรับการก่อสร้างโรงไฟฟ้า SMR ได้แก่ ภาควัดตะวันออกเฉียงเหนือ



และภาคใต้ เนื่องจากพื้นที่เหล่านี้มีความเสี่ยงต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติต่ำ เช่น แผ่นดินไหว และมีความต้องการใช้ไฟฟ้าสูง

นอกจากนั้น กระทรวงพลังงานยังได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาและจัดทำมาตรฐานด้านความปลอดภัย กฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างโรงไฟฟ้า SMR ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และ กฟผ. โครงการนี้ยังอยู่ในขั้นตอนการศึกษาและวางแผนรายละเอียดเพิ่มเติม การดำเนินการจริงจะขึ้นอยู่กับผลการศึกษาความเป็นไปได้และการยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

ข้อสรุปและผลกระทบต่อภูมิภาค การก่อสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ SMR ในพม่าถือเป็นก้าวสำคัญที่อาจเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ด้านพลังงานของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตาม โครงการนี้ก็มาพร้อมกับข้อกังวลหลายประการ ทั้งเรื่องต้นทุนการก่อสร้างที่มีแนวโน้มสูงกว่าที่คาดการณ์ ปัญหาความล่าช้า และประเด็นด้านความมั่นคงของภูมิภาค เนื่องจากโรงไฟฟ้านิวเคลียร์อาจกลายเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญในทางภูมิรัฐศาสตร์

หากโครงการนี้ประสบความสำเร็จ พม่าจะเป็นประเทศแรกในอาเซียนที่มีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ซึ่งอาจเป็นสัญญาณให้ประเทศอื่น ๆ หันมาให้ความสนใจกับพลังงานนิวเคลียร์มากขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็ก่อให้เกิดคำถามเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยและความเสี่ยงทางภูมิรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะเมื่อพม่ายังเผชิญกับความขัดแย้งภายในประเทศ รัฐบาลทหารจะสามารถควบคุมและดูแลโรงไฟฟ้าแห่งนี้ได้อย่างปลอดภัยหรือไม่ เป็นประเด็นที่นานาชาติจะต้องจับตามองอย่างใกล้ชิด

พ.อ.หญิง นवलสมร จรวงษ์

อจ.ทก.วทบ.

แหล่งอ้างอิง

1. กองบรรณาธิการ. (2568, 7 มีนาคม). โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ SMR ในพม่า ของขวัญเล็กๆ จากมหาสมุทรอินเดีย ที่อาจสั่นสะเทือนแผนพลังงานทั้งภูมิภาค. ไทยรัฐพลัส. <https://www.shorturl.asia/nkAx2>
2. YouTube. (n.d.). [จับตา! รัสเซียช่วยพม่าสร้าง 'โรงไฟฟ้านิวเคลียร์': Suthichai Live 8-3-2568]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=6PGihXngS7M>
3. [SIAM MEDIA NEWSPAPER]. (n.d.). ["รัสเซีย" ลงนามข้อตกลงสร้าง "โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ขนาดเล็ก" ในเมียนมา]. สยามมีเดีย. <https://live.siammedia.org/index.php/news/usa-news/137127>
4. ผู้จัดการออนไลน์. (2567, 9 มิถุนายน). รัสเซียอนุมัติโครงการสร้างโรงไฟฟ้านิวเคลียร์พลังงานต่ำในพม่า. ผู้จัดการออนไลน์. <https://mgronline.com/indochina/detail/9670000049488>
5. SSC Thailand. Nuclear Burma and USA [Internet]. SSC Thailand; 1953 [cited 2025 Mar 17]. Available from: https://www.sscthailand.org/uploads_ssc/nukeBurmarAndUSA_Feb53.pdf